

Standard ocupațional pentru:

OPERATOR PORTUAR STIVATOR

În sectorul: TRANSPORTURI

Cod:.....
Data aprobării:.....
Denumirea documentul:.....
Versiunea: 0
Data de revizuire preconizată: 2010

Inițiatorul standardului: Comitetul Sectorial Transporturi

Expertul coordonator pe sector: ing. Nastase Hrisa - Expert Sectorial Comitetul Sectorial de Formare Profesionala în transporturi

Realizatorii standardului ocupațional:

ing. Pascale Dinu-Dan-Theodor – șef birou normare, regulamente, C.N. A.P.M. Constanța

ing. Lungu Daniel – șef secție exploatare, S.C. UMEX S.A. Constanța

ing. Dumea Liviu – șef secție exploatare S.C. MINMETAL S.A. Constanța

ing. Popa Aurel – director tehnic S.C.CHIMPEX S.A. Constanța

ing. Caraiorgu Dumitru – șef compartiment resurse umane S.C.CHIMPEX S.A. Constanța

Ciolmec Laurentiu - operator dană, șef secție transporturi, S.C. Constanta South Container Terminal

Miloș Bogdan - operator dană, S.C. Constanta South Container Terminal

Țivichi Nicolae- operator dană, S.C. Socep S.A. Constanța

Verificator standard ocupațional:

Ec. Mereanu Raluca-Virginia - Expert Sectorial Comitetul Sectorial de Formare Profesională în Transporturi

Redactor(ii) calificării:

ing. Nastase Hrisa - Expert Sectorial Comitetul Sectorial de Formare Profesionala în Transporturi

Denumirea AO: pentru ocupația de Operator portuar stivator

Data elaborării AO: 28.02.2008

Data validării: 28.07.2008

Comisia de validare: Dionisie Daniel Ardelean

Victor Anghel

Andrei Felicia

Dinu Drăgan

Măntescu Iulică

Responsabilitatea pentru conținutul acestui standard ocupațional și al calificărilor bazate pe acest standard ocupațional revine Comitetului Sectorial.

Descrierea ocupației:

Operatorul portuar stivator își desfășoară activitatea în societăți de operare portuară.

Ocupația **Operator portuar stivator** este o ocupație operativă de conducere a locurilor de muncă de pe navă, conform tehnologiei aplicate, implicând și sarcini de reprezentare a societății de operare portuară cu reprezentanții armatorului navei.

Activitățile prestate de **Operatorul portuar stivator** sunt activități portuare de încărcare / descărcare / manipulare a mărfurilor, care se desfășoară pe cheiuri și în magaziile (hambarele) navelor comerciale. Aceste activități se desfășoară în conformitate cu procedurile /instrucțiunile specifice societăților de operare portuară și legislația națională și internațională în vigoare.

Operatorul portuar stivator prestează o activitate complexă care depinde de: modul de prezentare a mărfurilor, de categoriile de mărfuri operate, traseul urmat de marfă în port, modul de stivuire a mărfii, diversitatea locurilor de muncă, condițiile de securitate pentru marfa manipulată, condițiile de securitate pentru personalul din subordine.

Datorită complexității activităților, practicarea ocupației este condiționată de deținerea unor competențe referitoare la: organizarea activităților specifice de pe navă, coordonarea echipelor la efectuarea operațiunilor specifice de pe navă, menținerea legăturii cu reprezentantul navei, monitorizarea stivuirii și depozitării mărfurilor la navă, întocmirea documentelor specifice, comunicarea în limba engleză, aplicarea normelor de sănătate și securitate în muncă și pentru situații de urgență, urmărirea respectării normelor specifice de protecția mediului, lucru în echipă.

Principalele funcții specifice îndeplinite de **operatorul portuar stivator** sunt:

- Organizează activitățile specifice de pe navă
- Coordonează echipele de docheri și mecanizatori
- Cooperează cu reprezentantul navei
- Monitorizează stivuirea și depozitarea mărfurilor la navă
- Întocmește documentele

Operatorul portuar stivator deține cunoștințe tehnice cu specific maritim și portuar, cunoaște tehnologiile lucrărilor de încărcare /descărcare /manipulare a mărfurilor în traficul via mare, este familiarizat cu nava și transportul naval, cunoaște limba engleză și trebuie să aibă o serie de aptitudini, deprinderi și abilități cum ar fi: managementul timpului, coordonare, atenție, putere de analiză și decizie, spirit de echipă, adaptabilitate la situații noi, viziune, gândire critică, rezistență la stres și oboseală, capacitatea de a comunica politicos și eficient în situații concrete utilizând eficient mijloacele de

comunicare din dotare.

Unitățile de competențe cheie Titlul unității 1: Comunicarea în limba română Titlul unității 2: Competențe sociale și civice Titlul unității 3: Competența de a învăța Titlul unității 4: Comunicarea în limbi străine Titlul unității 5: Competențe de baza în matematică, știință, tehnologie Titlul unității 6: Competențe antreprenoriale	Cod de referință:
Unitățile de competențe generale Titlul unității 1: Respectarea prevederilor legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă și în domeniul situațiilor de urgență Titlul unității 2: Respectarea normelor de protecția mediului	Cod de referință:
Unitățile de competențe specifice Titlul unității 1: Organizarea activităților specifice de pe navă Titlul unității 2: Coordonarea echipelor de docheri și mecanizatori Titlul unității 3: Cooperarea cu reprezentantul navei Titlul unității 4: Monitorizarea stivuirii și depozitării mărfurilor la navă Titlul unității 5: Întocmirea documentelor	Cod de referință:

RESPECTAREA PREVEDERILOR LEGALE REFERITOARE LA SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ ȘI ÎN DOMENIUL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ (unitate generală)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru aplicarea corectă a prevederilor legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă și situațiile de urgență, în scopul evitării producerii accidentelor, acordării de prim ajutor, precum și al intervenției în cazul situațiilor de urgență.			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1 Aplică normele de sănătate și securitate în muncă	1.1. Normele de sănătate și securitate în muncă sunt aplicate în conformitate cu specificul locului de muncă. 1.2. Normele de sănătate și securitate în muncă sunt aplicate în conformitate cu procesul de lucru stabilit. 1.3. Normele de sănătate și securitate în muncă sunt aplicate în corelație cu particularitățile activităților care urmează să se desfășoare. 1.4. Normele de sănătate și securitate în muncă sunt aplicate conform legislației în vigoare.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: <ul style="list-style-type: none"> • Legea securității și sănătății în muncă în vigoare • Normele de sănătate și securitate în muncă aplicabile • Normele de prevenire și stingere a incendiilor aplicabile • Prevederile din fișa postului, referitoare la asigurarea respectării NSSM și NPSI în 	<ul style="list-style-type: none"> • Responsabilitate; • Promptitudine; • Corectitudine; • Periodic • Seriozitate; • Rigurozitate; • Operativitate; • Luciditate

<p>2. Aplică prevederile legale privind situațiile de urgență</p>	<p>2.1. Prevederile legale referitoare la situațiile de urgență sunt aplicate conform specificului locurilor de muncă în care se desfășoară activitățile.</p> <p>2.2. Prevederile legale referitoare la situațiile de urgență sunt aplicate în limita atribuțiilor de serviciu.</p> <p>2.3. Prevederile legale referitoare la situațiile de urgență sunt aplicate în funcție de natura accidentului produs.</p> <p>2.4. Prevederile legale referitoare la situațiile de urgență sunt aplicate în conformitate cu procedurile specifice.</p>	<p>activitățile specifice de pe dană</p>	
<p>3. Instruiește docherii șefi echipă</p>	<p>3.1. Docherii șefi echipă sunt instruiți zilnic în conformitate cu procedurile interne.</p> <p>3.2. Instruirea docherilor șefi echipă este efectuată la începerea fiecărei etape de lucru.</p> <p>3.3. Docherii șefi echipă sunt instruiți în conformitate cu specificul activității repartizate.</p> <p>3.4. Instruirea docherilor șefi echipă privind utilizarea corectă a echipamentului de protecție specific activității repartizate se face conform procedurilor interne.</p>		

<p>4. Identifică situațiile de risc</p>	<p>4.1. Posibilele situații de risc sunt identificate în conformitate cu atribuțiile de serviciu.</p> <p>4.2. Situațiile de risc identificate sunt raportate persoanelor abilitate conform normelor specifice.</p> <p>4.3. Situațiile de risc sunt identificate în vederea eliminării lor în timp util.</p>		
<p>5. Urmărește aplicarea măsurilor în situații de urgență</p>	<p>5.1. Aplicarea măsurilor de salvare a persoanelor în caz de avarie / accident este urmărită în limita atribuțiilor de serviciu.</p> <p>5.2. Aplicarea măsurilor de prim ajutor este urmărită în funcție de natura accidentului produs.</p> <p>5.3. Aplicarea măsurilor de urgență și evacuare este urmărită în conformitate cu condițiile specifice locului de muncă.</p>		

Gama de variabile:

- **Norme de sănătate și securitate în muncă** specifice locului de muncă și tehnologiilor de manipulare a mărfurilor
- **Echipament individual de protecția personal și pentru echipa de docheri și mecanizatori:** cască de protecție, palmare, mănuși, încălțăminte antiderapantă, combinezoane, centură de siguranță, pelerine de ploaie
- **Norme de sănătate și securitate în muncă** pentru utilizarea dispozitivelor de manipulare sarcini, pentru manevrarea utilajelor aferente procesului tehnologic
- **Echipamente:** tehnic, individual de lucru, individual de protecție
- **Instructaje periodice:** zilnice, lunare sau la intervale stabilite prin instrucțiuni proprii în funcție de specificul condițiilor de lucru.
- **Situații de urgență:** incendii, cutremure, inundații, explozii, alunecări de pământ etc.
- **Servicii de urgență:** ambulanță, pompieri, protecție civilă etc.
- **Modalități de intervenție:** îndepărtarea accidentaților din zona periculoasă, degajarea frontului pentru eliberarea accidentaților prinși sub dărâmături, anunțarea operativă a persoanelor abilitate etc.
- **Materiale pentru stingerea incendiilor:** apă, nisip, pulbere, zăpadă carbonică etc
- **Mijloace pentru stingerea incendiilor:** extinctoare portabile, hidranți, pompe, lopeți etc
- **Riscuri de incendiu:** scurt circuite, acumulări de electricitate statică, condiții atmosferice nefavorabile etc
- **Avarii ce pot să apară în timpul procesului de lucru:** defecțiuni tehnice ale dispozitivelor instalațiilor de ridicat, căderea sarcinilor din dispozitivul de prindere, rupere cabluri etc.
- **Accidente ce pot apare în timpul procesului de lucru:** mecanice (loviri, fracturi, răniri), electrocutări, arsuri chimice, degerături, intoxicații etc
- **Persoane abilitate:** coordonatori SSM și responsabil situații de urgență, cu supravegherea și verificarea tehnică a instalațiilor membrii compartimentului tehnic etc.

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- observare în condiții simulate
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

RESPECTAREA NORMELOR DE PROTECȚIA MEDIULUI (unitate generală)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare supravegherii modului de aplicare normelor de protecție a mediului.			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Instruiește personalul privind protecția mediului	<p>1.1. Instruirea personalului din subordine privind protecția mediului se face conform procedurilor interne.</p> <p>1.2. Instruirea personalului din subordine privind protecția mediului se realizează sistematic la începerea fiecărei etape de lucru.</p> <p>1.3. Personalul din subordine este instruit în vederea luării măsurilor de eliminare și / sau diminuare a cauzelor care conduc la poluare.</p> <p>1.3. Instruirea personalului din subordine privind riscurile de degradare a mediului marin se face în vederea evitării producerii poluării în zona portuară.</p>	<p>Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevederile autorizației de mediu • Norme de protecția mediului aplicabile • Noțiuni de legislație privind protecția mediului înconjurător • Măsuri pentru combaterea și diminuarea efectelor poluării mediului înconjurător • Prevederile specifice din fișa postului 	<ul style="list-style-type: none"> • Promtitudine; • Responsabilitate; • Operativitate; • Corectitudine

<p>2. Urmărește aplicarea normelor de protecția mediului înconjurător</p>	<p>2.1. Aplicarea normelor și procedurilor de protecția mediului înconjurător este urmărită în scopul prevenirii poluării ecosistemului.</p> <p>2.2. Aplicarea normelor de protecția mediului înconjurător de către angajații din subordine este urmărită în conformitate cu condițiile specifice locului de muncă.</p> <p>2.3. Aplicarea normelor de protecția mediului înconjurător este urmărită în conformitate cu procedurile interne.</p>		
<p>3. Aplică măsuri pentru protejarea mediului înconjurător</p>	<p>3.1. Aplicarea măsurilor pentru protejarea mediului se face în conformitate cu legislația în vigoare.</p> <p>3.2. Măsurile privind colectarea, sortarea, depozitarea deșeurilor în locurile special amenajate se aplică conform noțiunilor de prevenire a efectelor negative asupra mediului.</p> <p>3.3. Măsurile pentru manipularea produselor petroliere, chimice, toxice, periculoase sunt aplicate conform normelor de protecția mediului.</p>		

Gama de variabile:

- **Factorii de mediu:** clima, solul, aerul, apa, lumina, temperatura, umiditatea, vântul, zgomotul, stresul, emisiile de noxe
- **Pericole posibile asupra mediului pot fi:** dispersare de pulberi, depozitarea materialelor în locuri nepermise, dispersarea deșeurilor, poluarea accidentală a mediului, deversarea pe sol/ în apă de produse petroliere, chimice, toxice, periculoase
- **Substanțe cu risc de contaminare:** produse petroliere, chimice, toxice, periculoase etc.
- **Factori de risc** ce acționează asupra mediului:
 - chimici: substanțe toxice, corozive, caustice, inflamabile;
 - mecanici: vibrații excesive ale echipamentelor tehnice; mișcări funcționale ale echipamentelor, deplasări ale mijloacelor de producție sub efectul gravitației (alunecare, rostogolire, răsturnare, scurgere liberă, deversare, prăbușire); deplasări sub efectul propulsiei (proiectarea de corpuri sau particule, deviere de la traiectoria normală, balans, recul, șocuri excesive, jet, erupție);
 - termici;
 - electrici;
 - biologici;
 - radiații;
 - expunere la gaze (inflamabile, explozive);
- **Normele de protecția mediului**
- **Deșeuri:** ambalaje de hârtie, carton, lanțuri, cabluri, platbande, deșeuri petroliere etc.
- **Persoane abilitate:** responsabil protecția mediului, conducători ierarhici, angajați participanți la procesul tehnologic

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- observare în condiții simulate
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR SPECIFICE DE PE NAVĂ (unitate specifică)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare în vederea organizării programului de activități specifice de pe navă, activități operative derulate de echipele de docheri și mecanizatori.			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Identifică activitățile specifice de pe navă	<p>1.1. Activitățile specifice de încărcare /descărcare a mărfurilor sunt identificate în conformitate cu procesul de lucru.</p> <p>1.2. Activitățile de încărcare /descărcare a mărfurilor sunt identificate în conformitate cu informațiile din dosarul navei și de la dispecerul de serviciu.</p> <p>1.3. Activitățile specifice de pe navă sunt identificate în funcție de tehnologiile specifice de efectuat.</p> <p>1.4. Activitățile specifice sunt identificate în conformitate cu planul de operare și normele de operare portuară.</p>	<p>Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tehnici și reguli de: încărcare a mărfurilor, transport mărfuri, depozitare a mărfurilor, descărcare a mărfurilor • metode de lucru specifice tipului de marfă operat • tipuri de mărfuri • modul de prezentare a mărfurilor • instalații tehnologice • mijloace de transport naval 	<ul style="list-style-type: none"> • Atenție • Corectitudine • Responsabilitate • Consecvență • Rigurozitate • Discernământ • Rapiditate

<p>2. Stabilește planul de încărcare / descărcare</p>	<p>2.1. Planul de încărcare / descărcare a navelor este stabilit în funcție de activitățile identificate.</p> <p>2.2. Stabilirea planului de încărcare / descărcare se face conform fișelor tehnologice de lucrări.</p> <p>2.3. Planul de încărcare / descărcare a navelor este stabilit în funcție de termenele de realizare.</p> <p>2.4. Stabilirea planului de încărcare / descărcare se face în vederea folosirii raționale a mijloacelor de transport și instalațiilor tehnologice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • caracteristicile navei și ale magaziiilor acestora • instalații tehnologice • riscuri și oportunități 	
<p>3. Evaluează riscurile și oportunitățile</p>	<p>3.1. Riscurile susceptibile a se întâmpla sunt evaluate în conformitate cu procedurile interne.</p> <p>3.2. Evaluarea oportunităților este realizată în vederea eficientizării cerințelor operaționale identificate.</p> <p>3.3. Evaluarea riscurilor și oportunităților se face în vederea asigurării măsurilor necesare.</p> <p>3.4. Riscurile legate de avarierea mărfurilor și accidente în muncă sunt evaluate în timp util.</p>		

Gama de variabile:

▪ **Activitățile specifice de operare la navă:** încărcarea mărfurilor, depozitarea mărfurilor, descărcarea mărfurilor

▪ **Modul de prezentare a mărfurilor:**

- *ambalate* – saci, butoaie, baloturi, pachete, cutii, lăzi;

- *unitizate* – pe paleți, în sling-uri, în big-bags-uri, în crate, în containere etc.;

- *neambalate* – în vrac solide sau lichide, pe roți (vehicule), organe de mașini, bușteni, părți de fabrici indivizibile etc.

▪ **Mărfuri operate:**

- *mărfuri în vrac:*

➤ minereuri: de fier, mangan, crom, barită, pirită, caolină, bauxită, magnezită;

➤ cărbuni – cocsificabili, energetici, antracit, huilă;

➤ cereale – foarte ușoare, ușoare, grele;

➤ produse de carieră – nisip, pietriș, piatră spartă;

➤ produse chimice vrac – fosfat, apatită, sulf;

- *produse metalurgice și siderurgice:* oțel, profile, țagle, brame, blumuri, țevi, tuburi, role, bandă, colaci, sârmă, oțel beton, lingouri de aluminiu, alamă, fontă, cositor, bronz, fier vechi balotat, sau vrac;

- *construcții de mașini:* utilaje pe roți sau șenile, rulouri compresoare, screpere, buldozere, excavatoare, instalații foraj, macarale mobile, alte utilaje neambalate, piese de schimb, aparatură electrică și electronică;

- *produse de lemn:* mobilier, lădițe pentru fructe, bușteni, lemn exotic, lemn de rezonanță, cherestea de brad sau fag, trestie, furnir, parchet, plută, iarbă de mare, lemn de celuloză, doage, hârtie, stratificate;

- *materiale de construcții:* ciment, cărămizi refractare, teracotă, produse ceramice, prefabricate din beton, var, calcar, pavaje, marmură, ipsos, carton gudronat, țiglă, cărămizi arse, olane;

- *produse ale industriei ușoare*: bumbac, iută, sezal, piei crude sărate, țesături și tricotaaje din bumbac, lână sau sintetice, confecții diverse, încălțăminte;
 - *articole de toaletă*: săpun, parfum, sticlărie, bibelouri, geamuri, faianță, gresie, instalații sanitare, pene, frânghii, vată, furtune, prelate, echipamente sportive;
 - *produse ale industriei chimice*: îngrășăminte în saci, big-bags-uri, slinguri, produse sodice ambalate, cauciuc sintetic sau natural în baloturi, produse din cauciuc – anvelope, garnituri, negru de fum, fibre sintetice, detergenți, ceară, celofan, colofoniu, acizi, fermenți, lianți, săruri, lacuri și vopsele, medicamente;
 - *produse alimentare*: citrice, banane, smochine în lădițe sau cutii de carton, orez, zahăr, sare în saci, conserve de legume și fructe în cutii, carne și produse din carne, făina, făinoase, uleiuri comestibile, ouă, unt, grăsimi, brânzeturi, băuturi, cafea, cacao, ciocolată, fructe, mirodenii, tutun, melasă, pește animale vii;
 - *produse petroliere* bitum, parafină, vaselină, asfalt, uleiuri minerale ambalate, butelii de gaz, produse petroliere vrac lichide: țiței, combustibili, păcură etc;
 - *produse periculoase*: explozive – pirotehnice, gaze comprimate, lichefiate, dizolvate sub presiune, lichide sau solide inflamabile, oxidante, otrăvitoare, radioactive, corozive, etc.
- **Tehnologii specifice pentru**: produse în containere, produse laminate (foi tablă, role tablă, țevi, tuburi, profile, țagle, colaci de sârmă, plase de sârmă, lingouri), produse în saci (nisip, var, ciment, cafea, cacao, orez, zahăr), produse în butoaie (uleiuri minerale și vegetale, produse chimice, produse alimentare, carbid), produse lemnoase: cherestea, bușteni, produse vrac (cereale, materiale de construcții, minereuri, cărbune, produse chimice, îngrășăminte), produse petroliere, produse periculoase, produse speciale etc.
 - **Norme de operare portuară**: norme stabilite prin contracte la nivel de operator portuar
 - **Mijloace de transport naval**: barje, nave, șlepuri, platforme plutitoare etc.
 - **Instalații tehnologice**: automacarale, macarale de cheu, poduri transbordoare, cranice, autoîncărcătoare, stivuitoare, instalații pneumatice, instalații hidraulice etc.
 - **Riscuri: de accidente** ce pot apare în timpul procesului de lucru mecanice: loviri, fracturi, răniri, electrocutări, arsuri chimice, degerături, intoxicații;

de avarii ce pot să apară în timpul procesului de lucru: defecțiuni tehnice ale dispozitivelor, instalațiilor de ridicat, defecțiuni ale instalațiilor pentru încărcarea navelor cu mărfuri lichide, căderea sarcinilor din dispozitivul de prindere, rupere cabluri, lanțuri; ***de incendiu***: scurt circuite, acumulări de electricitate statică, condiții atmosferice nefavorabile; ***de mediu***: biologici, fizici, chimici etc.

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

COORDONAREA ECHIPELOR DE DOCHERI ȘI MECANIZATORI (unitate specifică)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru programarea, organizarea, supravegherea, îndrumarea și controlul echipelor de docheri și mecanizatori în procesul de lucru, în vederea obținerii celor mai bune performanțe.			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Programează echipele	1.1 Programarea echipelor de docheri și mecanizatori este realizată în funcție de categoriile de activități. 1.2. Echipete de docheri și mecanizatori sunt programate în funcție de activitățile specifice de operare la navă. 1.3. Programarea echipelor de docheri și mecanizatori se face în funcție de caracteristicile spațiilor și tipul mărfurilor operate.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: • categori de activități; • activitățile specifice de încărcare/ descărcare a mărfurilor; • norme de lucru • sarcini repartizate personalului din subordine conform fișei postului; • tipuri de mărfuri;	<ul style="list-style-type: none"> • Discernământ • Responsabilitate • Corectitudine • Rigurozitate • Realism • Operativitate • Rapiditate • Consecvență

<p>2. Instruiește docherii șefi echipă</p>	<p>2.1. Docherii șef echipă sunt instruiți în funcție de condițiile tehnice de execuție a lucrărilor.</p> <p>2.2. Docherii șef echipă sunt instruiți la începutul etapei de lucru.</p> <p>2.3. Docherii șef echipă sunt instruiți cu privire la modul de stivuire a mărfurilor în magaziile navelor.</p> <p>2.4. Docherii șef echipă sunt instruiți cu privire la modul de folosire a sculelor, dispozitivelor și utilajelor tehnologice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • instrucțiuni de lucru specifice la operarea navelor; • caracteristici tehnice și funcționale ale instalațiilor de ridicat, sculelor și dispozitivelor utilizate în operarea la navă; • tipuri de ambalaje ale mărfurilor; • particularitățile mărfurilor • terminologia de specialitate 	
<p>3. Urmărește rezultatele muncii</p>	<p>3.1. Urmărirea folosirii raționale a echipelor și a utilajelor portuare este realizată conform procedurilor interne.</p> <p>3.2. Rezultatele muncii sunt urmărite în conformitate cu regulile și procedurile stabilite.</p> <p>3.3. Urmărirea îndeplinirii sarcinilor se face pe tot parcursul procesului de lucru.</p> <p>3.4. Folosirea rațională a forței de muncă este urmărită în conformitate cu criteriile de evaluare.</p>		

<p>4. Monitorizează docherii șef echipă</p>	<p>4.1. Docherii șef echipă sunt monitorizați în conformitate cu procedurile interne.</p> <p>4.2. Monitorizarea docherilor șef echipă privind folosirea corectă a sculelor și dispozitivelor tehnologice se face în vederea prevenirii avariilor și accidentelor.</p> <p>4.3. Docherii șef echipă sunt monitorizați la operarea mărfurilor speciale în conformitate cu instrucțiunile specifice.</p>		
<p>5. Sesizează neconformitățile privind calitatea</p>	<p>5.4. Sesizarea neconformităților privind calitatea prestației se face în conformitate cu procedurile interne.</p> <p>5.2. Neconformitățile privind calitatea sunt sesizate persoanelor abilitate din societatea de operare portuară.</p> <p>5.3. Neconformitățile privind calitatea sunt sesizate în timp util, în vederea remedierii lor.</p>		

Gama de variabile:

- **Echipe formate din:** docheri șef echipă, docheri, docheri amaratori, docheri mecanizatori: macaragii, stivuitoriști, mașiniști etc
- **Categoriile de activități:** pregătirea navei, manipularea diferitelor tipuri de mărfuri (saci, butoaie, produse lemnoase, laminate, table, utilaje, instalații, mărfuri solide în vrac, mărfuri în containere), tehnici de amarare a mărfii în hambar și pe punte etc.
- **Activitățile specifice de operare la navă:** încărcarea mărfurilor, depozitarea mărfurilor, descărcarea mărfurilor
- **Spații de depozitare:** hambare /magazii navă, punte etc
- **Tipul mărfurilor:**
 - mărfuri în vrac:
 - produse metalurgice și siderurgice
 - construcții de mașini
 - produse de lemn
 - materiale de construcții
 - produse ale industriei ușoare
 - articole de toaletă
 - produse ale industriei chimice
 - produse alimentare
 - produse petroliere
 - produse periculoase
- **Procedee:** de încărcare/ descărcare/ manipulare / stivuire a mărfurilor în traficul via mare
- **Condiții tehnice de execuție a lucrărilor presupun:** asigurarea instalațiilor, sculelor, dispozitivelor și mijloacelor de transport adecvate categoriei de activități
- **Instrucțiuni pentru folosirea sculelor și dispozitivelor utilizate în conformitate cu prevederile tehnologiilor de lucru**

- **Modul de stivuire a mărfii:**
 - stivuire pe paleți sau direct pe pardoseala depozitului;
 - stivuire în bloc sau stive;
 - stivuire pe un nivel sau pe mai multe nivele;
 - stivuire longitudinală (în lungul navei) sau transversală (în lățimea navei);
 - stivuire sac pe sac sau întrețesut;
 - stivuirea butoaielor în picioare sau culcat.
- **Felul ambalajelor:** saci, butoaie, baloturi, pachete, cutii, lăzi etc.
- **Rezultatele echipelor complexe de docheri și mecanizatori:** îndeplinirea clauzelor contractuale privind normele de operare și condițiile de calitate impuse
- **Avarii** ce pot să apară în timpul procesului de lucru: defecțiuni tehnice ale dispozitivelor instalațiilor de ridicat, căderea sarcinilor din dispozitivul de prindere, rupere cabluri etc.
- **Accidente** ce pot apare în timpul procesului de lucru: mecanice (loviri, fracturi, răniri), electrocutări, arsuri chimice, degerături, intoxicații etc
- **Mărfuri speciale:** periculoase, toxice, radioactive, fragile, perisabile etc.
- **Riscuri și oportunități:** *de accidente* ce pot apare în timpul procesului de lucru mecanice (loviri, fracturi), răniri, electrocutări, arsuri chimice, degerături, intoxicații etc. *De avarii* ce pot să apară în timpul procesului de lucru – defecțiuni tehnice ale dispozitivelor instalațiilor de ridicat defecțiuni ale instalațiilor pentru încărcarea navelor cu mărfuri lichide, căderea sarcinilor din dispozitivul de prindere, rupere cabluri, lanțuri etc., *de incendiu* – scurt circuite, acumulări de electricitate statică, condiții atmosferice nefavorabile, *de mediu* – biologici, fizici, chimici etc.
- **Persoane abilitate:** dispeceri, șefi secție, responsabil calitate, director tehnic etc.
- **Neconformități:** calitatea manipulării și stivuirii mărfurilor

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

COOPERAREA CU REPREZENTANTUL NAVEI (unitate specifică)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru cooperarea dintre societatea comercială de operare portuară și conducerea navei.			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1 Colaborează cu conducerea navei	1.1. Colaborarea cu conducerea navei se realizează conform condițiilor contractuale. 1.2 Colaborarea cu conducerea navei se realizează pe timpul operării mărfurilor. 1.3. Colaborarea cu conducerea navei este realizată în vederea menținerii condițiilor de stabilitate a navei. 1.4. Colaborarea cu conducerea navei este realizată în vederea reeșalonării operațiunilor de încărcare / descărcare la navă.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: <ul style="list-style-type: none"> • regulamente de exploatare a porturilor maritime și fluviale; • norme portuare de operare a mărfurilor; • norme specifice privind operațiunile la nave; • planuri de încărcare / descărcare a navelor –cargoplanuri • condiții de calitate a mărfurilor; • terminologia de specialitate 	<ul style="list-style-type: none"> • Responsabilitate • Discernământ • Rigurozitate • Etică profesională • Corectitudine • Permanent • Operativitate

2. Mediază schimbările în derularea operațiunilor	<p>2.1. Schimbările în derularea operațiunilor de încărcare / descărcare la navă sunt mediate în conformitate cu condițiile contractuale.</p> <p>2.2. Schimbarea procedurii de lucru este mediată atâta timp cât mărfurile încărcate / descărcate îndeplinesc toate condițiile de calitate și cantitate.</p> <p>2.3. Medierea schimbărilor procedurii de lucru este efectuată numai din motive de stabilitate a navei, avariere marfă sau lipsă a mărfurilor.</p>		
--	---	--	--

<p>3. Mediază eventualele neconcordanțe calitative și cantitative</p>	<p>3.1. Medierea eventualelor neconcordanțe este realizată în scopul găsirii de soluții pentru problemele conflictuale apărute.</p> <p>3.2. Neconcordanțele calitative și cantitative sunt mediate între operatorul portuar și reprezentantul navei.</p> <p>3.3. Medierea neconcordanțelor este realizată în conformitate cu reglementările în vigoare.</p> <p>3.4. Neconcordanțele nesoluționate prin mediere se rezolvă în prezența unei societăți de specialitate cu autoritate în domeniu.</p>		
--	--	--	--

Gama de variabile:

- **Operații specifice:** pregătirea navei, încărcarea/ descărcarea, stivuirea și amararea mărfurilor
- **Lista de încărcare / descărcare** = planuri de încărcare / descărcare a navelor- cargoplanuri.
- **Condiții de stabilitate:** asietă navei, canarisire, flotabilitate
- **Tehnici de amarare a mărfii** în hambar și pe punte
- **Condiții la încărcarea /descărcarea navelor:** natura mărfurilor, greutatea mărfurilor, volumul ocupat de mărfuri, rotația porturilor, marcajul de identificare al mărfii - marca de expediție și marca de transport
- **Procedee de lucru:** procedee de încărcare / descărcare / stivuire, manipulare a mărfurilor în traficul via mare
- **Condiții de calitate a mărfurilor:** integritatea ambalajului, modul de așezare a mărfurilor, condițiile specifice de depozitare: condiții de temperatură, umiditate, ventilație, separația mărfurilor etc.
- **Neconcordanțe se referă la:** tipul mărfurilor, felul ambalajelor, modalități de așezare, amararea mărfurilor etc.
- **Regulamente de exploatare** a porturilor maritime și fluviale
- **Norme portuare** de operare a mărfurilor
- **Norme specifice** privind operațiunile la nave

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

MONITORIZAREA STIVUIRII ȘI DEPOZITĂRII MĂRFURILOR LA NAVĂ			Coduri de referință
(unitate specifică)			
Descrierea unității de competență			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru urmărirea realizării operațiunilor de așezare a mărfurilor în magaziile navei, în conformitate cu prevederile tehnice și cu respectarea condițiilor de siguranță.			
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare

<p>1. Verifică stivuirea mărfurilor la navă</p>	<p>1.1. Modul de stivuire a mărfurilor la navă este verificat în conformitate cu prevederile tehnice.</p> <p>1.2. Stivuirea mărfurilor la navă este verificată în conformitate cu procedurile de lucru stabilite de sistemul de management al societății de operare portuară.</p> <p>1.3. Verificarea stivuirii mărfurilor la navă se face în vederea creșterii gradului de siguranță</p> <p>1.4. Verificarea stivuirii mărfurilor la navă se face în vederea prevenirii neconformităților privind calitatea stivuirii.</p>	<p>Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tehnici și reguli de încărcare a mărfurilor, transport mărfuri, depozitare a mărfurilor, descărcare a mărfurilor, tranzit mărfuri • modul de stivuire a mărfii • reglementări naționale și internaționale privind stivuirea mărfurilor • instrucțiuni de stivuire pe tipuri de mărfuri • tehnici de stivuire pe tipuri de 	<ul style="list-style-type: none"> • Responsabilitate • Discernământ • Operativitate • Atenție • Corectitudine • Rigurozitate • Etică profesională
--	---	---	---

<p>2. Controlează modul de dispunere a mărfurilor</p>	<p>2.1. Modul de dispunere a mărfurilor în spațiile de depozitare de pe navă este controlat conform prevederilor tehnice.</p> <p>2.2. Controlarea modului de dispunere a mărfurilor stivuite în magaziile navei este realizată în conformitate cu reglementările naționale și internaționale.</p> <p>2.3. Dispunerea mărfurilor în magaziile navei este controlată în conformitate cu procedeele de stivuire.</p> <p>2.4. Controlarea modului de dispunere a mărfurilor se face în funcție de capacitatea volumetrică a spațiilor de depozitare și de rezistența admisibilă a locurilor de depozitare.</p> <p>2.5. Controlarea modului de dispunere a mărfurilor se face în vederea respectării marcajelor producătorului.</p>	<p>mărfuri</p> <ul style="list-style-type: none"> • spații de depozitare • instrucțiuni de utilizare a sculelor și dispozitivelor de manipulat sarcini • caracteristici fizico-chimice ale mărfurilor stivuite 	
--	--	--	--

<p>3. Verifică egalizarea mărfurilor vrac</p>	<p>3.1. Egalizarea uniformă a mărfurilor vrac în spațiul de depozitare este verificată conform reglementărilor în vigoare.</p> <p>3.2. Egalizarea uniformă a mărfurilor vrac în magaziile navei este verificată în raport cu marcajele producătorului.</p> <p>3.3. Egalizarea mărfurilor vrac în hambarele navei este verificată în vederea evitării apariției avariilor și accidentelor pe timpul manipularii.</p>		
--	---	--	--

<p>4. Verifică realizarea normelor portuare și prevenirea intrării navelor în contrastalii din cauze interne</p>	<p>4.1. Realizarea normelor portuare este verificată conform procedurilor interne.</p> <p>4.2. Verificarea încadrării în timpul stipulat în contractul cu armatorul navei se face pentru a nu fi aplicate penalizari.</p> <p>4.3. Verificarea încadrării în timpul stipulat în contractul cu armatorul navei se face în vederea prevenirii intrării navei în contrastalii.</p> <p>4.4. Verificarea încadrării în stalii se face în vederea reprogramării operațiunilor la navă, fără a influența condițiile de calitate a mărfurilor încărcate /descărcate.</p>		
---	---	--	--

<p>5. Soluționează cazurile de încălcare a normelor legale cu privire la calitatea operațiunilor</p>	<p>5.1. Cazurile de încălcare a normelor legale cu privire la calitatea manipulării și stivuirii mărfurilor sunt soluționate conform procedurilor interne.</p> <p>5.2. Problemele legate de avarierea mărfurilor în timpul operării sunt soluționate în conformitate cu condițiile contractuale.</p> <p>5.3. Cazurile de încălcare a normelor legale sunt soluționate cu reprezentanții navei de comun acord.</p> <p>5.4. Cazurile de încălcare a normelor legale pentru care nu există proceduri standard de corectare sunt comunicate conducerii în vederea soluționării lor.</p>		
---	---	--	--

Gama de variabile:

- **Modul de stivuire a mărfii:**

- stivuire pe paleți sau direct pe pardoseala depozitului;
- stivuire în bloc sau stive;
- stivuire pe un nivel sau pe mai multe nivele;
- stivuire longitudinală (în lungul navei) sau transversală (în lățimea navei);
- stivuire sac pe sac sau întrețesut;
- stivuirea butoaielor în picioare sau culcat.

- **Modul de dispunere a mărfurilor:** stivuire longitudinală, stivuire transversală, stivuire pe un nivel sau pe mai multe nivele, stivuire în bloc sau stive, stivuire pe paleți sau direct pe pardoseala depozitului etc.

- **Tehnici specifice de stivuire pe tipuri de mărfuri:** stivuirea containerelor, stivuirea paleților, stivuirea sacilor, stivuirea butoaielor, stivuirea mărfurilor paletizate, stivuirea laminatelor, stivuirea cherestelei, stivuirea roloilor de hârtie, stivuirea rezervoarelor etc.

- **Spații de depozitare:** hambare /magazii navă

- **Caracteristici fizico-chimice ale mărfurilor stivuite:** greutate specifică, stare de agregare, toxicitate, periculozitate etc.

- **Forme de ambalare a mărfurilor stivuite:**

- ambalate, unitizate: pe paleți, în slinguri, în bigbag-uri, în containere etc.;
- neambalate, în vrac, pe roți, bușteni etc.

- **Condiții de calitate a mărfurilor:** integritatea ambalajului, modul de așezare a mărfurilor, condițiile specifice de depozitare: condiții de temperatură, umiditate, ventilație, separația mărfurilor etc

- **Condiții de depozitare și conservare:** temperatură, umiditate, ventilație, igerizare, separații între mărfuri, spații frigorifice pentru mărfuri perisabile etc. electromagnet de sarcină, furci, spreder, clește, dispozitiv de translație, gafe pentru paleți, gafe pentru saci, gafe pentru butoaie, gafe pentru tablă, gafe pentru role, gafe pentru cherestea etc.

- **Contrastalii:** penalizări datorate depășirii staliilor, la încărcarea ori la descărcarea mărfii. Contrastaliile încep să conteze imediat după expirarea timpului alocat pentru încărcare sau descărcare.

- **Neconcordanțe se referă la:** tipul mărfurilor, felul ambalajelor, modalități de așezare, amararea mărfurilor etc.
- **Utilaje și dispozitive pentru stivuirea mărfurilor:** macara plutitoare, automacara, macara de cheu, pod transbordor, stivuitoare, încărcător, bigă, cranic, traversă, spreder, gafe, electromagneți de sarcină, transpaleți etc

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

ÎNTOCMIREA DOCUMENTELOR (unitate specifică)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru întocmirea documentelor specifice referitoare la organizarea, coordonarea și urmărirea activităților de încărcare / descărcare a mărfurilor la navă .			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare

<p>1. Completează documente</p>	<p>1.1. Documentele specifice activității de operare a mărfurilor la navă sunt completate conform documentelor primare primite.</p> <p>1.2. Documentele specifice sunt completate cu date referitoare la cantitatea și calitatea mărfurilor operate.</p> <p>1.3. Completarea documentelor specifice activității de operare a mărfurilor la navă se face folosind terminologia de specialitate.</p> <p>1.4. Documentele sunt completate specificându-se toate datele relevante.</p> <p>1.5. Documentele necesare istoricului navei sunt completate cu toate detaliile care au determinat staționarea navei în port.</p>	<p>Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Documente specifice necesare începerii activităților de operare la nava • Documente ocazionate de evenimentele apărute în procesul de lucru: evidențierea timpilor de staționare, condițiile atmosferice, defecțiuni tehnice datorate: operatorului portuar, navei, sau mărfii • Documente întocmite în situație de neconcordanță între operatorul portuar și navă, neconcordanță raportată la cantitatea și calitatea mărfurilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Responsabilitate • Corectitudine • Capacitatea de corelare • Atenție • Operativitate
--	--	--	--

2. Elaborează acte de constatare	<p>2.1. Procesele verbale de constatare pentru lipsuri și avarii de mărfuri sunt elaborate în conformitate cu reglementările interne ale societății de operare portuară.</p> <p>2.2. Actele de constatare sunt elaborate în funcție de lipsurile și avarii de mărfuri constatate.</p> <p>2.3. Actele de constatare pentru mărfurile avariate sau cu aspect comercial necorespunzător, care nu se manipulează, sunt elaborate conform procedurilor interne.</p>		
---	--	--	--

Gama de variabile:**Documente:**

- Plan de încărcare/ descărcare la navă – Cargoplanul
- Ordin de îmbarcare – Mate' s receipt
- Lista de încărcare pentru export – To the master
- Raportul de talimănie – Tally-report
- Dispoziția de încărcare / descărcare
- Cargo-reportul
- Raport încărcare /descărcare /tranzit /transbord direct etc.
- Rapoarte de stivator
- Procese verbale pentru mărfurile găsite deteriorate
- Procese verbale pentru avariile produse mărfurilor pe timpul operării
- Procese verbale pentru întreruperi – Statement
- Contracte de navlosire – Charter Party
- Conosamentul – Bill of lading.
- Norme portuare de încărcare / descărcare la nave (loading / discharging rates

Datele relevante: cantitatea de marfă, tipurile de marfă, modul de prezentare al mărfii, caracteristicile spațiilor de depozitare, modul de așezare al mărfurilor, timpul de încărcare /descărcare etc.

Detaliile care au determinat staționarea navei: condiții atmosferice, defecțiuni tehnice ale utilajelor și instalațiilor portuare, lipsa personal etc.

Calitatea mărfurilor: integritatea ambalajului, modul de așezare a mărfurilor, condițiile specifice de depozitare: condiții de temperatură, umiditate, ventilație, separația mărfurilor etc

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

Formatul unei calificări asociate unui standard ocupațional

Titlul calificării OPERATOR PORTUAR STIVATOR		Codul	
Nivelul calificării	4		
Unități obligatorii (specifice)	Codul	Nivel	Credite
Organizarea activităților specifice de pe navă		4	
Coordonarea echipelor de docheri și mecanizatori		4	
Cooperarea cu reprezentantul navei		4	
Monitorizarea stivuirii și depozitării mărfurilor la navă		4	
Întocmirea documentelor		4	
Unități obligatorii (generale)			
Respectarea prevederilor legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă și în domeniul situațiilor de urgență		4	
Respectarea normelor de protecția mediului		4	
Unități obligatorii (cheie)			
Comunicare în limba română		4	
Competențe sociale și civice		4	
Competența de a învăța		4	
Comunicare în limbi străine:		4	
Competențe de baza în matematică, știință, tehnologie		4	
Competențe antreprenoriale		4	

Descrierea calificării

<p>Scopul și motivația calificării</p> <p>Operatorul portuar stivator își desfășoară activitatea în societăți de operare portuară și are ca atribuții conducerea locurilor de muncă de pe navă, conform tehnologiei aplicate, implicând și sarcini de reprezentare a societății de operare portuară cu reprezentanții armatorului navei. Activitățile prestate sunt de încărcare / descărcare / manipulare a mărfurilor, care se desfășoară pe cheiuri și în magaziile navelor comerciale.</p> <p>Operatorul portuar stivator prestează o activitate complexă, perspectiva pe piața muncii fiind corelată cu: modul de prezentare a mărfurilor, de categoriile de mărfuri operate, traseul urmat de marfă în port, modul de stivuire a mărfii, diversitatea locurilor de muncă, condițiile de securitate pentru marfa manipulată, condițiile de securitate pentru personalul din subordine.</p> <p>Cunoștințele precerute: Învățământul liceal</p> <p>Condiții de acces: calificare în ocupația de Operator portuar stivator</p> <p>Ruta de progres: cursuri de specializare în ocupația de Operator portuar expeditor și în ocupația de Dispecer poate deveni operator dană și / sau poate deveni șef secție exploatare portuară</p> <p>Explicarea regulilor calificării</p> <p>Nu se poate obține certificat de calificare fără întrunirea tuturor cerințelor calificării.</p> <p>Comparabilitatea internațională (dacă este cazul)</p> <p>-</p> <p>Cerințele legislative specifice (dacă este cazul)</p> <p>-</p> <p>Documente eliberate de Organisme de reglementare(dacă este cazul)</p> <p>-</p>
--